

Laake båtsoen bijre (båtsoelaake)

Daatoe	LAAKE-2007-06-15-40
Departemeente	Laanteburrie- jñh beapmoedepartemeente
Minngemes jarkelamme	LAAKE-2025-06-06-28 biejjeste 01.07.2025
Faamoeaalkove	01.07.2007
Jarkele	LAAKE-1978-06-09-49
Reaktasuerkie	Laanteburrie, vijreme jñh skåajjeburrie ► Båtsoe Saemiereakta ► Båtsoe
Bæjhkohtamme	15.06.2007
Staeriedamme	01.07.2021 (faageles juelkienovtah skubpesovveme)
Åenehks tihtele	Båtsoelaake

Kapihtele 1. Aalkovenjoelkedassh

§ 1. *Laaken ulmie*

Saemien båtsoedajvese laake edtja ekologeles, ekonomeles jñh kulturelle nænnoes båtsose sjñhteladtedh mij saemien kultuvrem, aerpievuekiem jñh provhkem vāaroeminie ātna mij lea nāhtose båtsoeburride jñh abpe seabradahkese. Laake edtja vāaromem vedtedh daah ulmieh jaksedh akten maeleles öörnemen jñh reeremen tjñrrh båtsoeste. Edtja båtsoem vaarjelidh goh vihkeles vāarome saemien kultuvrese jñh seabradahkejieliedasse.

Laake edtja meatan ārrodh båtsoeareaalide saemien båtsoedajvesne tjirkedh goh båtsoen vihkielommes vierhtievāarome. Dñedte areaalide tjirkedh lea dovne båtsoereaktan aajhteri luvnie, jñh jeatjah reaktaaajhteri jñh āejvieladtji luvnie.

Saemien båtsoedajven ālkolen laake edtja ekologeles jñh ekonmeles nænnoes nuhtemasse båtsoevierhtijste sjñhteladtedh, mah voenges kultuvrem jñh aerpievuekiem vāaroeminie utnieh dejnie dajvine gusnie luhpie vadtasovveme bovtsigujmie gñehtelidh § 8 njoelkedassi mietie.

Dovne saemien båtsoedajven sisnjelen jñh ālkolen laake edtja meatan ārrodh eensi kreekebuerievoetem bovtseste tjirkedh.

§ 2. *Vierhkiedajve*

Laake lea faamosne rijhkese dej gaertjiedimmiejgujmie mah leah laaken mietie ruffien 9.b. 1972 nr. 31, sveerjen bovtsegāatomen bñjre Nöörjesne, jñh nöörjen bovtsegāatomen bñjre Sveerjesne¹.

Båtsose Trollheimesne jñh byjreskisnie njoelkedassh laakesne goeven 21.b. 1984 nr. 101 leah faamosne båtsoen bñjre tjñeltine Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rindal, Sunndal jñh Surnadal².

§ 3. *Ektiedimmie āālmehreaktese*

Laake edtja ātnasovvedh āālmehreaktan njoelkedassi mietie aalkoeāālmegi jñh unnebelāhkoej bñjre.

§ 4. *Saemien båtsoedajve*

Saemien ārrojñh ātnoen gaavhtan dej beeli raejeste, reaktam utnieh bovtsigujmie gñehtelidh dej dajvi sisnjeli fylhkijste Finnmarhke, Romsa, Nordlaante, Trööndelage jñh Hedmarhke (Sislaante) gusnie båtsoesaemieh dej beeli raejeste leah bovtsigujmie gñehtelamme (saemien båtsoedajve).

Saemien båtsoedajven sisnjelen edtja vāaroemasse bñjedh reakta båtsose gāāvnese daan laaken mierien sisnjelen, jis jeatjah sjñere reaktatsiehkñeh eah jeatjebem moenh.

Jis båtsoesaemiej båtsoereaktah mñedtele edtja maaksoem sñejhme ekspropriasjovnerñekteles prinsihpi mietie maeksedh.

§ 5. *Saemien regijonaale båtsoedajvh*

Saemien båtsoedajve juakasāvva saemien regijonaale båtsoedajvine mah edtjñeh rāhpas ārrodh båtsose daagkeri sjñere reaktajgujmie jñh dñedtigujmie mejtie lea vihtiestamme daennie laakesne jallh daan laaken mietie. Gānka juekemem vihteste.

§ 6. *Saemien båtsoesijth*

Båtsoestāvroe saemien regijonaale båtsoedajvh saemien båtsoesijtide juaka § 42 njoelkedassi mietie.

¹ Lov 9. juni 1972 nr. 31 om svensk reinbeiting i Norge og norsk reinbeiting i Sverige

² Lov 21. desember 1984 nr. 101 om reindrift i kommunene Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rindal, Sunndal og Surnadal

§ 7. Ekspropriasjovne mij båtsoen areaalide tjirkie

Gånkan lea faamoe krievdih dajve jñh reaktah, aaj dah mah 3. kapihtelisnie neebnesuvvieh, staatese sertiestuvvieh, jñh aaj reakta maaksose bovtshi skaaraj ávteste gosse lea daerpies båtsoen gaavhtan saemien dajvesne, jñh jis aervede miedtelimmie sæjhta vielie náhtoem goh skaaram vedtedh.

Gánka maahta tjeavadimmiem dajveste jñh reaktijste staatese krievdih. Daate aaj reaktah feerhmie goh neebnesovveme 3. kapihtelisnie, jñh maaksoekrievenassh skaaraj ávteste mejtie bovtse lea dorjeme. Maahta tjeavadimmiem ajve krievdih gosse aervede daate lea daerpies båtsose saemien båtsoedajvesne, jñh gosse tjeavadimmie sæjhta vielie náhtoem goh skaaram vedtedh.

Jis aamhtese lea tjeavadimmiem bijre reaktijste goh neebnesovveme 3., dellie dihte mij aamhtesem aalka maahta slyöhpeth mubpien paarhten aamhteseåasah maeksedh, jis dihte ráåresjimmiem mænngan lea nyöjhkeme jallh baajeme árrodh faalenassese vaestiedidh, jñh mubpie paarhte vuarjasjimmiessjæjsjalimmesne ij vielie áadtjoeh goh faalenasse. Lissine aamhteseåasanjoelkedassh leah faamosne laakesne ruffien 1.b. 1917 nr. 1 vuarjasjimmiem jñh ekspropriasjovneamhtesi bijre³.

§ 8. Båtsoe saemien båtsoedajven álkolen

Saemien båtsoedajven álkolen ij maechtieh bovtsigujmie giehtelidh sjñere luhpien namhtah Gånkeste. Dagkeres luhpie maahta ajve vadtasovvedh disse mij maahta tjaaleldh jáåhkesjimmiem dejstie sjyötehke dajveaajhterijstie jñh reaktaajhterijstie buektedh, jallh jeatjahlaakan nuekies stoerre jñh maereles gaertjieldihkie båtsoedajvh utnieh. Ij byörh luhpiem vedtedh gedtidajvide. Byöroe aaj váårege árrodh luhpiem vedtedh dajvide mah leah dan lihke båtsoedajvide guktie dihte maahta vigkieh sjugniedidh. Maahta luhpiem vedtedh vihties tñjese, jñh ij leah vielie faamosne mænngan gåatomereakta lea náhkeme. Maahta veelebe eaktoeh giehtelimmien bijre biejedh.

Maahta ektie-eekedajvem saemien båtsoedajven álkolen båtsose nuhtjedh jis jienebeláhkoe dam nænnoste laaken mietie ruffien 18.b. 1965 nr. 6 ektie-eeken bijre.⁴

Jis aajhterh jñh utnijh, mah stööremes bieliem bijjelen reerieh såemies vaereste mij sjiechteles båtsose, sijhtieh dajve edtja átnasovvedh dagkeres giehtelæmman, men heerreduevieh dam darjodh såemies dajveaajhterijstie mah eah sijhth meatan árrodh, laantejuakoelaaken §§ 3-8⁵ jallh 3-9 maechtieh átnasovvedh.

Gånkan jáåhkesjimmiem mietie allmenningestávroe maahta 10 jaepiej raajan fierhten aejkien luhpiem båtsose vedtedh voeneallmenningisnie båtsoedajven álkolen, jis maahta bovtsigujmie giehtelidh stoerre skaaraj jallh náakevoeti namhtah dejtie mah átnoereaktam utnieh.

Båtsoen bijre staateallmenningisnie båtsoedajven álkolen njoelkedassh vaerelaakesne § 17⁶ leah faamosne.

§ 8 a. Ektiedimmie laantejuakoereaktese

Aamhtesinie gusnie laantejuakoereaktan leah göökte båtsoemaechteles meatandáapmerh, laantejuakoereaktam tjñrrehte goh båtsoereakta.

Kapihtele 2. Båtsoe saemien båtsoedajvesne**§ 9. Reakta bovtsem eekedh saemien båtsoedajvesne**

Ajve dej mej reakta mñerhkese, v. § 32, leah reaktah bovtsh eekedh saemien båtsoedajvesne.

Jis edtja bovtsh eekedh dellie bovtse tjuara sijtebealan jallh baalte rekruteremebealan govlesovvedh man ávteste tjáadtjoehtæjja ávtehke diedtem átna § 10 jñh minngebe §§ njoelkedassi mietie.

³ Lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker

⁴ Lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige

⁵ Jordskiftelova §§ 3-8

⁶ Fjelleva § 17

Jis sjiere fãantoeh gãávnesieh, Bãatsoestãvroe maahta jããhkesjidh almetje, mij ij eaktoeh voestes jallh mubpien lihtsen mietie illh, åãdtje bovtsem saemien bãatsoedajvesne eekedh.

Bãatsoestãvroe maahta aaj luhpiedidh privaate almetjh jallh institusjovnh bovtsh eekieh vitenskapeles ulmiej jñh pryövenassi gaavhtan byögkeles stuvremen jallh vãåksjedimmien nuelesne. Edtja dagkerh luhpiedimmieh gaertjielidhkie boelhkese vedtedh, jñh viëdteldihkie årrodh vihties eaktojde.

§ 10. *Sijtebielie*

Sijtebielie lea fuelhkiedãehkie jallh aktegsalmetje mij sijtese govlesãvva, v. § 51, jñh mij bovtsigujmie gñeitele akten almetjen jallh paarrebieliej jallh ektieårroji ektie stuvremen nuelesne. Sijtebielien åvtehke tjuara Nöörjesne årrodh, jñh eadtjohkelaakan meatan årrodh sijten bãatsosne bãatsoesijten åtnoenjoelkedassi mietie.

Sijtebielien tjãadtjoehtãjja åvtehke muana gie åãdtje bovtsem sijtebielesne eekedh, jñh man gellie bovtsh.

Bãatsoeburrie maahta tjãadtjoehtãjja åvtekinie årrodh ajve akten sijtebielien åvteste, jñh ij akth maectieh bovtsh eekedh jieniebinie goh aktene sijtebielesne. Unnebe maanah mej eejhtegh eah ektesne jielieh, læjhkan luhpiem utnieh bovtsem eekedh dovne aehtjeben jñh tjidjtjeben sliekti luvnie.

§ 11. *Tseegkeme sijtebieleste*

Bãatsoeektievoete mij tjaalasovvi staatehaaltojen luvnie faamoeaalkovisnie, sijtebieline vuajnelge njoelkedassi muhteste daennie laakesne. Dñhte guhte laaken faamoeaalkovisnie lea bãatsoeektievoeten aajhtere, tjãadtjoehtãjja åvtekinie vuajnelge dehtie sijtebieleste.

Sijtebieliej åvtekh aktene sijtesne maectieh akteraeresne moenedh aktem orre sijtebieliem sijtesne tseegkedh, man åvtehke lea nammoehtamme faamohke almetje, jñh eaktoeh illieh § 9 juktie bovtsh eekedh. Edtja gñehtjedidh olles tseegkeme sijten ekolageles, ekonomeles jñh kulturelle nænnoesvoetem sijtesne hãvhtedh.

Gosse orre sijtebielie tseegkesãvva bovtselãhkoe edtja bijjemes bovtselãhkoen sisnjelen årrodh maam sijtese vihtiestamme, v. § 60 voestes jñh mubpie lihtse. Jis tseegkemen gaavhtan bovtselãhkoen bijjelen bãata, edtja giehpiedimmiem tjirrehtidh § 60 gãalmede jñh njealjede lihtsi njoelkedassi mietie.

Gosse sjæjsjele gie edtja åvtekinie orre sijtebielesne årrodh, edtja gaskem jeatjah radtjehkevoetem sijtesne jñh jieledehtsiehkide krööhkestidh dñsse maam ussjede nammoehtidh, jñh aaj laaken ulmieh.

Edtja biëvnesem orre sijtebielien bijre staatehaaltoejasse seedtedh mij dam jããhkesje. Staatehaaltoje edtja gñehtjedidh eaktoeh tseegkemen bijre orre sijtebieleste leah illesovveme, aaj gñehtjedidh olles tseegkeme sijten ekolageles, ekonomeles jñh kulturelle nænnoes bãatsoem hãvhtedh. Staatehaaltoje maahta jããhkesjimmiem nyöjhkedh jis gaskemedtien bovtselãhkoe fierhtene sijtebielesne vaenebh goh 250 bovtsh sjædta, ryöknedamme sijten vihtiestamme bijjemes bovtselãhkoen muhteste.

Njoelkedassh mubpien lihtsen raejeste vijhteden lihtsen raajan leah seammalaakan faamosne gosse sijtebieliem jeatjah sijtese serteste.

Staatehaaltoje maahta, jis sjiere fãantoeh gãávnesieh, bãatsoedajvem jallh sijtem stilledh aktem jallh jienebh orre sijtebielieh tseegkedh. Edtja dam orre sijtebielien åvtekh nammoehtidh njoelkedassi mietie mubpien lihtsen raejeste vijhteden lihtsen raajan. Jis eah siemes sjidh, staatehaaltoje edtja åvtekh nammoehtidh.

§ 12. *Baalte rekruteremebielie*

Sijtebielien tjãadtjoehtãjja åvtehke maahta moenedh akte baalte rekruteremebielie tseegkesãvva, viëdteldihkie sijtebealan.

Tseegkeme baalte rekruteremebieleste vihtiestimmiem bijjemes bovtselãhkoste kreava, man sisnjelen sijtebielie jñh baalte rekruteremebielie ektesne tjuerieh årrodh.

Ij maectieh jienebh goh aktem baalte rekruteremebieliem fierhten sijtebealan tseegkedh.

Baalte rekruteremebielie maahta tjihtje jaepiej raajan juhtedh, jñh gosse dagkeres bieliem tseegkie tjuara latjkedh ávtehke rekruteremebielien ávteste edtja sijtebielien aajhterinie sjñdtedh. Maahta diedtem goh ávtehke rekruteremebieleste ajve akten maanese, aahkoevasse/aajjoevasse jallh akten määpan dehtie nuerebe boelveste vedtedh mij eaktojde illie § 9 bovtsem eekedh. Dñhte tjuara faamohke árrodh, jñh meatan orreme gaajhkine bieline barkoste báatsosne ávtehkine ektine unnemes golme jaepieh.

Baalte rekruteremebielien ávtehke doh seamma reaktah jñh diedth átna goh sijtebielien ávtehke, jis ij mij akt jeatjah tjáadtjoeh daan laaken mietie.

Jis sijtebielien ávtehke jaama jallh sijjiem laahpa goh tjáadtjoehtájja ávtehke, dellie sijtebielien baalte rekruteremebielien ávtehke orre ávtehkine sjádda.

Edtja biévnesht tseegkemen bíjre baalte rekruteremebieleste staatehaaltoejasse seedtedh mij edtja gñehtjedidh doh byjjes eaktoeh tseegkemen bíjre baalte rekruteremebieleste leah illesovveme.

§ 13. Paarrebielien jñh ektieárrojen sijjie

Jis sijtebielien tjáadtjoehtájja ávtehke pruveldahkesne jallh pruvrie, gáabpegh paarrebielieh maehtieh tjáadtjoehtájja ávtehkine árrodh sijtebieleste. Daate faamosne jalhts ajve dñhte akte paarrebielie eaktojde § 9 voestes lihtsesne illie bovtsem eekedh. Dagkeres ektie sijtebielie sájhta jiehtedh paarrebielieh ektesne leah sijtebielien tjáadtjoehtájja ávtekhk.

Jis paarrebielieh leah síemes gáabpegh edtjieh tjáadtjoehtájja ávtehkine tjáadtjodh, tjuerieh dan bíjre bíeljelidh biévnesisnie báatsoen bíjre, v. § 18.

Paarrebielieh, mah gáabpatjahkh eaktojde § 9 voestes lihtsesne illieh bovtsem eekedh, maehtieh jñjtjeraarehke ávtehkine árrodh fiereguhten sijtebielien ávteste, dej gaertjiedimmiejgumie mah leah laaken mietie.

Njoelkedassh voestes lihtsen raejeste gáalmeden lihtsen raajan leah seammalaakan faamosne göökte almetjidie mah eah leah pruveldahkesne, men ektesne jielieh (ektieárrojñh) jis

1. dej leah jallh lin ektie maanah.
2. dah aarebi pruveldahkesne orreme sinsitnine, jallh
3. leah ektesne vyöseme goh paarrebielieh göökte jaepieh.

§ 14. Jis paarrebielietsiehkñe jñh ektieárrojetsiehkñe nãhka

Jis paarrebielieh jñh ektieárrojñh leah sijtebieline ektesne gñehtelamme, jñh akte dejstie jaama, dellie dñhte guejmie mij aajmene, tjáadtjoehtájja ávtehkine oktegh sjádda. Daate faamosne jalhts dñhte guejmie mij annje jieliemini ie § 9 eaktojde voestes lihtsesne illh bovtsem eekedh.

Jis eah leah vielie paarrebielieh jallh ektieárrojñh jeatjah fáantoej gaavhtan goh jaemedén tjñrrh, dñhte paarrebielie jallh ektieárroje, gie meatandiedtem áádtjeme gosse pruveldahkesne jallh ektieárroejinie orreme, reaktam dassa meatantjáadtjoehtájja ávtehkine tjáadtjodh. Guejmieh maehtieh latjkedh dñhte edtja læjhkan bovtsh sijtebielesne eekedh, jñh edtja eventuelle oktegh sijtebielien ávtehkine árrodh. Daate faamosne jalhts dñhte ij eaktojde § 9 voestes lihtsesne illh bovtsh eekedh.

Edtja jarkelimmieh ávtehkediédtesne voestes jñh mubpien lihtsen mietie staatehaaltoejasse bíeljelidh.

§ 15. Serteme diedteste goh sijtebielien ávtehke

Jis baalte rekruteremebielie ij leah tseegkesovveme, sijtebielien ávtehke maahta ávtehkediédtem vedtedh sov paarrebealan jallh ektieárroejasse, sov maanese, sov aahkoevasse/aajjoevasse, sov eejhtegasse, sov áerpienasse jallh sov áerpenen maanese. Sijtebielien orre ávtehke tjuara faamohke árrodh, jñh meatan orreme gaajhkine bieline barkoste báatsosne ávtehkine ektine unnemes golme jaepieh. Dñhte orre ávtehke tjuara eaktojde § 9 voestes lihtsesne illedh, juktie bovtsh eekedh sijtebielesne.

Sijtebielien ávtehke maahta ávtehkediédtem vedtedh almetjasse mij ij kríevenasside voestes lihtsesne jñh mubpene punktumisnie illh, jis göökte gáalmahtassh sijtebielien ávtehkijstie sijtesne jááhkesjñh.

Gosse ávtehkediédtem akten sǵtebielien ávteste serteste, aarebi ávtehke annje reaktam átna bovtsh eekedh sǵtebielesne.

Jis sǵtebielien ávtehke jaama, ávtehken maana, aahkove, aajjove, eejhtege, áerpene jallh ávtehken áerpenen maana reaktam átna ávtehkediédtem vaeltedh, men ij jis paarrebielie jallh ektieáarroje mij annje jielieiminie diédtem vaalta § 14 njoelkedassi mietie. Voestes líhtse, mubpie jǵh gáalmede punktume leah seammalaakan faamosne.

Gosse ávtehke jaama maahta staatehaaltojem syókedh sǵtebielie gállan sjædta goske almetje mij reaktam átna orre ávtehkinie sjídtedh voestes líhtsen mietie, lea faamohke. Staatehaaltoje maahta dan sjiekenisnie dispensasjovnem kríevenasseste vedtedh díhte orre ávtehke lea tjoereme meatan árrodh gaajhkine bieline báatsoen barkoste ávtehkinie ektine, unnemes golme jaepieh.

Ávtehke mij orreje ávtehkinie árrodh edtja biévnesem seedtedh staatehaaltoejasse sertemen bíjre ávtehkediédteste.

§ 16. Hiejhteme sǵtebieleste

Jis sǵtebielien tjáadtjoehtæjja ávtehke veeljie bovtsigujmie orrijidh, jallh jaama bieleden diédte jeatjah almetjasse sertiestávva §§ 12 jǵh 15 njoelkedassi mietie, edtja sǵtebieliem hiejhtedh jǵh bovtside doekedh jis eah dah jeatjah sǵtebealan jallh baalte rekruhteremebealan govlesovvh. Giesiesijten stávroe, v. § 52, jallh díhte govlehtallije mij lea veeljesovveme § 53 mubpien líhtsen mietie, edtja hoksedh sǵtebielie orreje. Doekeme bovt sijste edtja hiejhtemen áasah mæksedh.

Jis baalte rekruhteremebielien tjáadtjoehtæjja ávtehke veeljie bovtsigujmie orrijidh, jallh jaama, daate bielie báástede jáhta don sǵtebealan mestie rekruhteremebielie aalkoelistie tseegkesovvi.

Edtja biévnesem hiejhtemen bíjre voestes jǵh mubpien líhtsen mietie staatehaaltoejasse seedtedh. Jis sǵtebielien jallh baalte rekruhteremebielien bovt seláhkoe lea vuelelen 50 bovtsh orreme víjhte jaepieh, dellie tjuaara dam hiejhtedh goh sǵtebielie. Staatehaaltoje hiejhtemem nænnoste. Staatehaaltoje edtja njealjeden jaepien gosse bovt seláhkoe lea vuelelen 50 bovtsh, sǵtebielien ávtehkasse bieljelidh dan báetije hiejhtemen bíjre. Edtja bieljelimmiem vedtedh minngemes govhte askh báatsoebíevnesen deellememierien ávtelen minngeben jaapan. Njoelkedasse tjírrehtimmien bíjre hiejhtiemiéste voestes líhtsesne seamma átnoem áádtje. Staatehaaltoje maahta sjíere veajkoej hiejhtemem aktede sǵtebieleste guhkiedidh víjhte jaepiej raajan.

§ 17. Bovtsh utnedh mij njoelkedassi vööste 2. kapihtelisnie strijrie

Díhte guhte bovtsh átna njoelkedassi vööste 2. kapihtelisnie, maahta stillesovvedh bovt sigujmie orrijidh njoelkedassi mietie 11. kapihtelisnie.

§ 18. Bíevnesh báatsoen bíjre

Sǵtebielien ávtehke edtja biévnesen báatsoen bíjre staatehaaltoejasse vedtedh fierhten jaepien. Bíevnesisnie edtja sǵtebielien bovt setaalen bíjre jǵh sǵtebielien bovt seaaajhteri bíjre bievnedh, jǵh sǵte-ektedimmien bíjre. Kopije biévnesijstie sǵjten stávrose seedtesávva gusnie bovt sigujmie géhte.

Departemeente veelebe njoelkedassh vadtá man bíjre edtja bievnedh biévnesisnie, jǵh mierien bíjre biévnesem vedtedh jǵh vielie.

Bíevnesh aktegsalmetji bovt setaalen bíjre, jǵh dej persovneles tsiehkiej bíjre, leah sjævehtsvoetediedten nuelesne, jis ij mij akt jeatjah lea laaken mietie. Reeremelaaken §§ 13 a⁷ ræjeste 13 e jǵh 13 g raajan leah seammalaakan faamosne. Departemeente edtja mieriedimmien tjírrh veelebe njoelkedassh vedtedh sǵtebielien bovt setaale edtja jaksoes árrodh sǵtebielien aajhteridie sǵtebielesne, sǵjtesne jallh báatsoedajvesne, jǵh guktie daate dorjesávva.

⁷ Forvaltningsloven §§ 13 a til 13 e og 13 g

Kapihtele 3. Båatsoereaktan sisvege

§ 19. *Gåatomereakta*

Reakta bovtsigujmie giehtelidh reaktam vadta baajedh bovtsem frijjelaakan gåatodh vaeresne jñh jeatjah miehtjiesdajvesne, daan nuelesne aarebi ientjine jñh tjetjelen slaajosne bieleden naan ektiedimmie dajvide gusnie almetjh årroeh jallh ientjide mah átnosne, jis eah leah átnosne orreme jñh ij akt leah átnosne goh kultuvregåatome, jis dajve ij leah giedtien sisnie mah bovtsi vööste vaarjelieh. Gånka maahta veelebe njoelkedassh vedtedh mah sáarhts giedtieh mah bovtsi vööste vaarjelieh.

Gånka maahta nænnoestidh vihties ráhtoedajvh edtjeh vaarjeldihkie árrodh bovtsegåatomen vööste sáemies baelien, gosse dam átna daerpies skåajjen orrestimmien jallh sjídtemen gaavhtan. Gånka aaj maahta jeatjah veajkoej nænnoestidh vihties dajvh vaarjelidh sáemies boelhken, gosse joekoen sjíere fáantoej gaavhtan.

Byöroe dajvh mah vaarjelimmien áadtjoeh bovtsegåatomen vööste, plearoech gåatomedajvigujmie kompenseerdh desnie gusnie gåarede.

§ 20. *Jaepieboelhkegåatomh*

Gåatomereakta lea reaktan bíjre daerpies jaepieboelhkegåatoemidie, dsj. gjíre-, giesie-, tjaktje- jñh daelviegåatomelaanth, daan nuelesne juhtemegeajnoeh, suehpedslaante jñh skíeredahkedajvh.

§ 21. *Reakta gåatielåhpan, bávvide jñh plearoech*

Reakta bovtsigujmie giehtelidh reaktam vadta miehtjiesdajvesne dajvem nuhtjedh daerpies hæhtjojde jñh derhviegåetide almetjidie, jñh bávvide jñh sijhtide mah leah daerpies daeverh jñh beapmoeh tjaavhkodh.

Båatsoeburrie maahta maaksoen vööste gåetiesijjiem árromegåatan áadtjodh jis båtsoeburrie ij jeatjahlaakan maetieh árromegåatiem jñtsasse reebledh mij daerpies, guktie maahta bovtsigujmie radtjoeslaakan giehtelidh. Jis guejmieh eah lotjekth eaktoeh leah stíeresne gåetiesijjiem áadtjodh, jallh sijjien, stóeredahken jñh gaertjiedimmien, eaktoej jñh maaksoen bíjre, dellie laantejuakoereakta dam sjæjsjele.

Gåetiesijjie mij átnose vaaltasovveme jallh mïerhkelgamme, jñh gåatieh jñh tseegkeldahkh mah leah tseegkesovveme reaktavåaromen mietie voestes jallh mubpene líhtsesne, eah maetieh jáåhkesjimmien namhtah Gånkeste jñh dajveaajhteristie jeatjah ássjelidie átnasovvedh goh båtsose, jallh jeatjabidie vadtasovvedh goh dah mah bovtsigujmie giehtelieh, jñh mah eaktojde voestes jñh mubpene líhtsesne illieh.

§ 22. *Juhtemegeajnoeh*

Båatsoeburrieh baahtsemem utnieh frijjelaakan jñh heaptoej namhtah bovtsh sietedh jñh sertiestedh dejnie bieline båtsoedajveste gusnie bovtse luhpiem átna fealadidh, jñh luhpiem átna bovtsigujmie aerpievuekien juhtemegeajnoej mietie juhtedh. Juhtemegeajnoe lea aaj vihties leessemesijjieh gosse bovtside foeresjidh.

Båatsoen juhtemegeajnoeh eah tjoerh steegkesovvedh, men Gånka maahta jáåhkesjidh juhtemegeajnoeh jarkelidh jñh orre juhtemegeajnoeh rihpestidh gosse íedtjh reaktan mietie fáantoem vedtieh dam darjodh. Laantejuakoereakta maaksoem eventuelle skaaraj ávteste muana jarkelimmien gaavhtan juhtemegeajnoste, jallh rihpestimmien gaavhtan orre juhtemegeajnoste. Gånka maahta aaj moenedh veelebe sjæjsjalimmie juhtemegeajnoen bíjre vuarjasjimmien mietie dorjesávva.

§ 23. *Motovrefealadimmie*

Díhte guhte bovtsigujmie giehtele, luhpiem utnieh daerpies vuajadahkh nuhtjedh sijtesoejkesjen mietie, v. § 62.

Edtja átnoem vuajadahkijste eatnamisnie bíevledahkesne gaertjiedidh dan jñjnjem gåarede, jñh dan gáhkese gåarede vihties laajroej mietie árrodh. Motovrefealadimmie jallh haeliehtimmie dajven sijse mij vaarjeldihkie

eatnemegellievoetelaaken mietie kapihtele V⁸, jallh báarasábpoe vaarjelimmienænnoestimmien mietie goh neebnesovveme eatnemegellievoetelaakesne § 77⁹, edtja vihtiestamme vaarjelimmiemieriedimmiej mietie árrodh. Maahta veelebe njoelkedassh dagkeres fealadimmien bíjre vaarjelamme dajvesne vihtiestidh mieriedimmine sjyöhtehke reeremefaamoste sýjtestávroen rááresjimmien mietie.

§ 24. Giedtieh jñh jeatjah tseegkeldahkh

Reakta bovtsigujmie giehtelidh reaktam vadta barkoe- jñh geerestimmiegiedtieh, leekedimmietseegkeldahkh, pruvvieh jñh jeatjah tseegkeldahkh tseegkedh mah daerpies báatsose. Giedtieh jñh tseegkeldahkh eah tjoerh bíjesovvedh guktie ovdaerpies vesties jallh stoerre skaarese jallh náakevoetese sjidtieh dajve-aajhterasse jallh jeatjah íedtjeladtjide reaktajugujmie.

Giedtieh jñh tseegkeldahkh mah edtjeh guhkebem tjáadtjodh goh aktem boelhkem, eah maehetie tseegkesovvedh jááhkesjimmien namhtah departemeenteste. Jááhkesjimmie stuerebe tseegkeldahkijste maahta easkah vadtasovvedh gosse faagemaehteles vuarjasjimmiem átneme dejstie tjáenghkies byjreseligke baajnehtimmijste, viertiestamme dej báatsoefaageles daerpiesvoetigujmie tseegkeldahkese. Jis dajveaajhtere jñh eventuelle átnoereakta-aajhterh eah sijjen jááhkesjimmiem vedtieh, departemeente maahta luhpiem vedtedh tseegkeldahkem tseegkedh maaksoen vööste, vihtiestamme laantejuakoereakteste skaaran jñh náakevoeten ávteste.

Staathealtoje maahta kríevedh tjáadtjoehtájja giedtieh jñh tseegkeldahkh báarhte vaalta jallh jarkele, mah eah leah kríevenassi mietie voestes jallh mubpene líhtsesne. Jis daate ij dorjesovvh vihties týjemierien ávtelen, staathealtoje maahta ryjvestimmine jallh jarkelimmine nñrhkedh dallatjinie. Tjáadtjoehtájja edtja áasah maeksedh mah ráajvarimmiej týjrrh báetieh daan líhtsen mietie, jñh lea váarome áaside sýjse kríevedh noerhkeminie.

Departemeente maahta veelebe njoelkedassh vedtedh guktie edtja giedtieh jñh jeatjah tseegkeldahkh bíjedh jñh hammoedidh, daan nuelesne giedtieëbnh jñh vielie. Departemeente maahta aaj njoelkedassh vedtedh gorredimmien bíjre ihkuve giedtijste jñh tseegkeldahkijste, jñh díedten bíjre giedtieh jñh tseegkeldahkh báarhte vaeltedh mah eah leah mieriedimmiej mietie, jallh eah leah vielie átnosne.

§ 25. Báeltemsmoere jñh moereëbnh saemien báatsoedajvesne

Saemien báatsoedajvesne reakta bovtsigujmie giehtelidh reaktam vadta gosse báatsojne luhpieslaakan giehtele, týjtse átnose vaeltedh lastemoerh, strámhpoe, gasngesh, sñerkestahkh, sáekiedoerh, gejhkie goesh jñh bietsieh jñh gejhkie biegevaaloeh, áeksieh deavan nelnie, stámhpoe, biessieh jñh baarhkoeh, dovne byögkeles jñh privaate eekesne gosse daate edtja átnasovvedh daase:

1. Báeltemsmoere,
2. derhviegåetieh, gáatetjh, bávvah jallh sijhtieh gusnie daeverh jñh beapmoeh tjáávhke
3. deakehkh, dírregh jñh aelhkebe átnoedaeverh
4. giedtieh,
5. báárhkesjimmie

Friskes lastemoere jñh friskes strámhpoe eah tjoerh vaaltasovvedh dan mearan jeatjah íebne sijjesne jallh líhkebisnie gáávnese mij maereles átnose.

Skáájje-aajhtere maahta maaksoem friskes lastemoeri ávteste kríevedh mah privaate skáájjesne vaaltasuvvieh, men ij maehetie maaksoem kríevedh moereëbni ávteste mah reaktan mietie vaaltasuvvieh daan paragraafen mietie. Edtja dallah dajveaajhterasse bievnedh gosse moereëbnh vaalta, man ávteste díhte maahta maaksoem kríevedh. Jis ij síemes sjidth maaksoen bíjre, laantejuakoereakta maahta áasam vihtiestidh. Finnmarhke-eeke ij maehetie maaksoem kríevedh njoelkedassi mietie daennie líhtsesne.

⁸ Naturmangfoldloven kapittel V

⁹ Naturmangfoldloven § 77

Dan gâhkese daerpies vâájnoe skâájjen vaarjelimmien, orrestimmien jallh sjîdtemen gaavhtan, jallh dan âvteste moereïebnh dajvesne fââtese, Gâanka maahta mieriedimmien mietie gaertjiedidh jallh nihtedh moereïebnh vihties dajvine vaaltasuvvieh, jîh daan nuelesne gaskem jeatjah moenedh friskes ïebnh ajve maechtich vaaltasovvedh vuesiehtimmien mietie.

§ 26. *Vijreme, bivteme jîh gööleme saemien bâatsoedajvesne*

Saemien bâatsoedajvesne reakta bovtsigujmie giehtelidh, reaktam vadda gosse bovtsigujmie luhpieslaakan giehtele, vijreminie, bivtieminie jîh gööleminie giehtelidh staateallmenningesne, ij sjîere matrikuleereme staateekesne jîh Finnmarhke-eeken dajvesne dan bâatsoesijten sisnjelen gusnie bovtsigujmie giehtele, seamma eaktoej mietie mah faamosne almetjidie mah leah ihkuve ârrojh dennie tjîeltesne, voenesne jallh gaertienisnie gusnie allmenninge, staate-eke jallh dîhte sjyöhtehke bieli Finnmarhke-eeken dajveste. Staaten matrikuleereme skââjjine jîh doedterinie bâatsoedajven sisnjelen, bâatsoeburriej baahrtseme vijremasse, bivtiemasse jîh göölemasse edtja ârrodh guktie dejpelistie orreme.

Gâanka maahta nænnoestidh dah mah bovtsigujmie giehtelieh edtijeh aajnehkereaktam utnedh dabran dîrregh nuhtjedh göölemasse vihties jaevrine jîh jeanojne jeatjah staate-eekine goh staateallmenninginie. Gâanka maahta aaj nænnoestidh vihties jaevrieh jîh jeanoeh eekine, goh neebnesovvene evtebe punktumisnie, edtijeh ajve âtnasovvedh dejstie mah bovtsigujmie giehtelieh.

Ij edtijh leejjemem jallh kâarhtemaaksoem vijremen, bivtemen jîh göölemen âvteste maeksedh mah daan paragraafen njoelkedassi mietie dorjesuvvieh.

Kapihtele 4. *Sîejhme njoelkedassh bâatsoen bîjre*

§ 27. *Bovtsigujmie giehtelidh*

Bâatsoeburrie edtja gosse sov bovtsigujmie giehtele, jeatjah bâatsoeburriej bâatsoem krööhkestidh, jîh ij gâatoemidie naemhtie nuhtjedh guktie dah nâakebe sjidtieh dejtie jeatjah bâatsoeburriede. Bâatsoeburrie ij darhkh tjoerh jeatjebh heerredidh dej reaktam bovtsigujmie giehtelidh.

Bâatsoeburrie edtja hoksedh bâatsoe lea dej mieriej sisnjeli mah leah daan laaken mietie, sijten âtnoenjoelkedassi mietie.

§ 28. *Vaaksjome*

Edtja bovtsem ryöjnesjidh jîh vaaksjodh guktie dan gâhkese gâarede bovtse heerreduava skaarah darjodh, luhpies gâatomedajven âlkolen bâatedh, jallh jeatjah bovtsigujmie gaajmerostedh.

Maahta veelebe njoelkedassh vaaksjomen bîjre vihtiestidh sijten njoelkedassine gâatomeâtnoen bîjre.

§ 29. *Giehtjedimmie*

Sijte mij fâantoem âtna jaehkedh bovtsh sov sijteste leah jeatjah sijten krievvien sijse bâateme, reaktam âtna krievviem giehtjedidh juktie vuejnedh mejtie sov bovtsh leah krievvesne.

Maahta ajve giehtjedimmiem krievvedh jis tjirkije sijten âvteste lea stîeresne. Tjirkije edtja hoksedh giehtjedimmie maahta dorjesovvedh. Giehtjedimmiem daepiej mietie tjirrehte bâatsoeburriej gaskem dajvesne.

Maahta veelebe njoelkedassh giehtjedimmien bîjre vedtedh sijten âtnoenjoelkedassine.

§ 30. *Gïetedimmie jeatjah sijti bovtsijste*

Sijte mij bovtsh jeatjah sijteste sov krievvien sijse ââdtjeme, edtja dan varke gâarede dam mubpiem sijtem dan bîjre bievnedh. Raarhkoedorjesâvva § 31 njoelkedassi mietie.

Jis geerve don mubpien sijtese bovtside veedtjedh, jallh ij gâaredh raarhkoem tjirrehtidh, dîhte sijte mij mubpiej bovtsh sov sijten sijse ââdtjeme, dîedtem âtna bovtside gorredidh goske maahta raerhkedh jîh bovtside veedtjedh.

Maahta veelebe njoelkedassh gïetedimmien bîjre jeatjah sijti bovtsijste, sijten âtnoenjoelkedassine vedtedh.

§ 31. *Raarkhoe*

Dĩhte guhte bovtsh krievvesne mubpiejgumie ektine átna, maahta raarkhoem krievvedh juktie jĩjtse kreekh veedtjedh.

Doh jeatjebh mah bovtsh krievvesne utnieh, dĩedtem utnieh raarkhose sjiehteladtedh. Ih guhte tjoerh barkoem raarkhosne sturredh. Byöroe raarkhoem tjĩrrehtidh ávtelen krievvie boelhkegáatomedajvem laahpa.

Ij maehtieh raarkhoem krievvedh guedtemen jallh skĩeredahken, jallh jis ij gáaredh raarkhoem tjĩrrehtidh kreekevaarjelimmien gaavhtan.

Ávtelen bovtside geadtan tsaaka raarkhose, dellie doh sjĩth mah maehtieh bovtsh krievvesne utnedh, tjuerieh bieljelimmiem áadtjodh.

Maahta veelebe njoelkedassh raarkhoen jĩh bieljelimmiem biĩre sjĩten átnoenjoelkedassine vedtedh.

Kapihtele 5. Bovtsh mĩerhkesjidh jĩh mĩerhkh registreeredh

§ 32. *Reakta mĩerhkese*

Reakta mĩerhkese almetjĩh saemien maadtoste utnieh mah

1. laaken faamoeaalkovisnie bovtsigumie áejviejielieminie giẽhtelin báatsoedajvesne laaken mietie ruffien 9.b. 1978 nr. 49 báatsoen biĩre, jallh § 4, v. § 3, jallh
2. eejhtegh jallh aahkah gon aajjah utnieh mah bovtsigumie áejviejielieminie giẽhtelamme, jĩh mah
3. sjĩtebealan govlesávva jallh edtja sjĩtebealan govlesovvedh sjæjsjalimmien mietie § 10 mubpene lihtsesne, jallh ávtehkinie árrodh sjĩtebieleste jallh baalte rekruteremebieleste mieriédimmien mietie § 11 raejeste 15 raajan.

Dĩhte guhte adopteereme sjædta, seamma reaktam mĩerhkese áádtje ov goh satne lij adoptijve-eejhtegi jĩjtsh reakadamme maana, jalhts ij Leah saemien maadtoste.

Dĩhte guhte pruvrel dahkesne naakeninie gie sjĩtebielien tjáadtjoehtæjja ávtehe, men ij jĩjtje eaktojde voestes lihtsesne illh mĩerhkese, reaktam mĩerhkese átna. Seamma lea faamosne ektieárrøejasse goh neebnesovveme § 13 njealjede lihtsesne.

Jis almetje mij neebnesovveme gáalmede lihtsesne ávtehkediédtem vaalta sjĩtebielien ávteste, v. § 14, dĩhte reaktam mĩerhkese átna dan guhkiem satne lea sjĩtebielien tjáadtjoehtæjja ávtehe. Dan orre paarrebielie jallh ektieárrøje ij reaktam mĩerhkese utnieh gáalmeden lihtsen mietie.

Jis Báatsoestávroe § 9 gáalmeden lihtsen mietie lea almetjasse reaktam vadteme bovtsh eekedh, Báatsoestávroe aaj maahta dísse reaktam mĩerhkese vedtedh dej veajkøej daerpies eensí báatsoen gaavhtan.

§ 33. *Dĩedte bovtsh mĩerhkesjidh*

Gaajhkh bovtsh saemien báatsoedajvesne edtjieh aajhteren mĩerhkine mĩerhkelgovvedh.

Bovtsh edtjieh aajhteren registreereme mĩerhkine mĩerhkelgovvedh golken 31. biejjien ávtelen, seamma jaepien goh søøhpelgin. Staatehaaltoje maahta sjĩere veajkøej jááhkesjidh daam mieriém guhkiedidh, men ij guktie gænnah guhkebem goh suehpeden 31.b. minngaben jaepien.

Edtja mĩerhkesjidh laakesne ruffien 19.b. 2009 nr. 97 njoelkedassi mietie kreekebuerievoeten biĩre¹⁰.

§ 34. *Mĩerhkesjimmievuekieh*

Saemien báatsoedajven sisnjelen edtja bovtside mĩerhkesjidh nejpiegiejigumie bieljesne aajhteren registreereme mĩerhkine.

¹⁰ Lov 19.juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd

Lissine don registreereme mïerhkese maahta bieljiespïerh nuhtjedh gosse eekereaktam åådtje bovtseste mij aarebi aajhteren mïerhkine mïerhkelgovveme.

Annjebodts mïerhkesjimmiem goelketsiehkine jallh bieljiespïerine dorje. Annjebodts mïerhkesjimmiem aajhterevoetem vuesehte goske mïerhkesjimmiem voestes jallh mubpien lihtsen mietie tjïrrehte.

§ 35. *Jearoehtimmie*

Jearoehtimmie ij leah luhpie.

Jearoehtimmie bysvoe njoelkedassi mietie bysvehtslaakesne 27. kapihtelen¹¹ njoelkedassi mietie.

§ 36. *Doekeme bovtseste luhpies mïerhken namhtah*

Bovtsh sööhpelgamme aarebi jaepieh, jïh mah suehpeden 31.b. mænngan lea luhpies mïerhken namhtah, edtjïeh åejvienjoelkedassine båtsoesïjteståvroen, vuj sïjteståvroen dïedten nuelesne duakasovvedh.

Bovtsen aajhtere maaksoem åådtje doekemen åvteste. Jis aajhtere ij leah åehpies, dellie sïjte maaksoem bovtshen åvteste åådtje misse bovtse govlesåvva. Jis ij darhkh sïjte leah åehpies, båtsoesïjte maaksoem åådtje.

§ 37. *Mïerhkemoenehtse jïh laejhtememoenehtse*

Fïerhtene saemien regijonaale båtsoedajvesne mïerhkemoenehtse veeljesåvva unnemes golme jïh jeenjemes vïjhte lihtsegigujmie ovnessie båtsoedajvijste, persovneles sæjjasadtjigujmie. Lihtsegh jïh sæjjasadtjïh veeljesuvvieh sïjteåvtehkijste. Staatehaaltoje tjaelijem moenehtsasse nammohste. Båtsoeståvroen laejhtememoenehtsem nammohste.

§ 38. *Registreereme jïh skubpeme mïerhkeste*

Mïerhkemoenehtse edtja gaajhkh mïerhkh jååhkesjidh åvtelen åtnose vaaltasuvvieh dennie regijonaale båtsoedajvesne. Laanteburriedirektoraate jååhkesjamme mïerhkh regijonaale båtsoedajvesne registreerie. Mïerhke edtja dagkeres hammoem utnedh guktie ij gåaredh miste vaeltedh jallh båajhtoehlaakan åtnasovvedh. Mïerhkemoenehtse edtja, juktie maereles båtsoem krööhkestidh, aerpievuekien åtnoem jïh hammoem mïerhkijste vaarjelidh, dej gaskem edtja pryövedh fuelhkiej aerpievuekien fuelhkiemïerhkh vaarjelidh.

Ij maehtieh mïerhkem vaaroemïerhkine registreeredh vaaroemïerhkelaaken mietie.

Edtja registreereme mïerhkem skubpedh gosse mïerhken aajhtere jaama, jïh ij bovtsh sov minngesne utnieh mej åvteste paarrebielie jallh eerpïje aajhterinie sjædta mïerhkine ektine.

Jis mïerhke ij leah åtnosne orreme doh minngemes 4 jaepieh, mïerhkemoenehtse maahta mïerhkem skubpedh.

Jis registreereme mïerhke dagkeres hammoem åtna guktie maahta miste vaeltedh jallh båajhtoehlaakan åtnasovvedh, mïerhkemoenehtse maahta mïerhkem skubpedh.

Båtsoeståvroen jååhkesjimmine mïerhkemoenehtse maahta lissie njoelkedassh hammoedimmien bïjre mïerhkijste jïh vielie nænnoestidh.

§ 39. *Aamhtesereereme*

Mïerhkemoenehtse edtja båtame ohtsemh mïerhken bïjre bæjhkoetidh sïjtebieliej åvtehkidie sjyöhtehke sïjtesne jïh kraannasïjtine. Edtja aaj bæjhkoetidh Soemesne jïh Sveerjesne. Edtja mïerhkemoenehtsen sjæjsjalimmiem ohtsemistie seammalaakan bæjhkoetidh.

Maahta mïerhkemoenehtsen sjæjsjalimmiem laejhtememoenehtsasse laejhtedh.

---

¹¹ Straffeloven kapittel 27

Departemeente veelebe njoelkedassh aamhtesereeremasse mïerhkemoenehtsisnie vadta, daan nuelesne registreerememaaksoen bïjre, jïh laejhtemegïetedimmien njoelkedassh.

§ 40. *Lissie njoelkedassh mïerhki bïjre*

Departemeente maahta veelebe njoelkedassh vedtedh mïerhkesjimmien bïjre bovtseste jïh registreeremen bïjre mïerhkijste, jïh sertiestimmiën jïh skubpemen bïjre mïerhkijste mah eah leah âtnosne.

§ 41. *Mïerhkesjimmie saemien bïatsoedajven âlkolen*

Saemien bïatsoedajven âlkolen, departemeente veelebe njoelkedassh vadta mïerhken jïh mïerhkesjimmien bïjre bovtseste.

Kapihtele 6. Organiseereme bïatsoste – bïatsoesïjth jïh sïjte

I. Bïatsoesïjth

§ 42. *Bïatsoesïjte*

Juekiemisnie saemien regijonaale bïatsoedajvijste bïatsoesïjtine, bïatsoestâvroë edtja sov vuarjasjimmesne leavloem bïejedh âtnose provhken mietie, guktie bïatsoesïjte raasth ââdtje mah iemie jïh maereles bïatsoë.

Bïatsoesïjte edtja uvtemes gaajhkh jaepieboelhkegâatomh bïatsoeburride feerhmedh mah sïjtëse govlesuvvieh. Desnie gusnie maereles, maahta jaepieboelhkegâatoemidie jïeniebidie sïjtide joekedidh.

Sïjtejuekeme ij leah naan heaptoë laavenjostose bïatsoeburriej gaskem sïjteraasti dâaresth, dan mearan dagkeres laavenjostoe ij jeatjah bïatsoeburriej reaktah baajnehth. Sïjtejuekeme ij darhkh heaptojne sïjdth gâatomh jeatjah sïjtesne nuhtjedh, gosse daate sïjere reaktavâaromen mietie.

§ 43. *Sïjtestâvroë*

Fïerhtene sïjtesne edtja sïjtestâvroë ârrodh mij lea veeljesovveme dejstie jïh dej gaskem mah jïenestimmiereaktam utnieh sïjtesne, njoelkedassi mietie mubpene jïh gâalmadinie lihtsesne.

Sïjten jaepietjâanghkoë stâvroën âvtehkem veeljie, v. § 49. Doh jeatjebh stâvrosne leah akte tjirkije fïerhten giesiesïjten âvteste sïjtesne, v. § 54 voestes lihtse nr. 2. Sïjten jaepietjâanghkoë sïjten stâvroelihtsegem veeljie, v. § 53. Jis jïenebh goh tjïjtje giesiesïjth, govhte lihtsegh veeljesuvvieh vuerpiegiesiemisnie fïerhten giesiesïjten stâvroelihtsegekandidaati gaskem, men ij dïhte sïjte mij âvtehkem âtna. Sïjten jaepietjâanghkoë maahta moenedh giesiesïjth edtjïeh lihtsegem stâvrosne utnedh vâarooj mietie. Staatehaaltoje tjuaara dagkerh njoelkedassh jâahkesjidh. âvtehe jïh doh jeatjah stâvroelihtsegh göökte jaepide veeljesuvvieh, persovneles sæjjasadtjigujmie.

Sïjere fâantoëj gaavhtan, Bïatsoestâvroë maahta vihtiestidh stâvroë edtja 11 lihtsegi raajan utnedh. Jis joekoen tjarke fâantoeh, Bïatsoestâvroë maahta moenedh akte giesiesïjte mij sagke stuerebe goh gaskemedtie dajvesne, edtja jïenebh lihtsegh stâvrosne utnedh goh dïhte mij njoelkedassine tjââdtje mubpene lihtsesne. Men daate giesiesïjte ij maectieh jïenebelâhkoem stâvrosne utnedh.

Jis giesiesïjten bïatsoeburrieëh unnebe daelviesïjth darjoeh, sïjtebieliej âvtekh daelviesïjtesne, jallh jïenebh daelviesïjth ektesne jallh jeatjah dâehkie, maectieh kriëvedh âvtehekbarkoe sïjtestâvrosne edtja vâarooj mietie ârrodh daelviesïjti/dâehkiej gaskem.

Jis sïjte jïh giesiesïjte leah seamma, § 52 njoelkedassh leah faamosne veeljemasse stâvroste, guktie edtja læjhkan stâvroem tseegkedh.

Stâvroë maahta sjæjsjalimmieh darjodh gosse unnemes akte bielie lihtsegijstie lea stïeresne. Sïjtestâvroë vaenebe goh golme lihtsegigujmie ajve faamoem âtna sjæjsjalimmieh darjodh gosse gaajhkh lihtsegh tjâanghkosne. Jis jïenestimmielâhkoe lea seamma, âvtehen gïele muana.

§ 44. *Sijteståvroen laavenjassh jñh faamoe*

Sijteståvroen båtsoedajven iedtj representeerie båtsoesijtesne. Sijteståvroen laavenjassh leah sijten båtsoegåatomevierhtieh gorredidh laaki jñh åtnoenjoelkedassi mietie.

Sijteståvroen maahta gaskem jeatjah lotjkehtalledh, reakta-aamhtesh aelkedh jñh reakta-aamhtesh sov vööste åadtjodh aamhtesinie mah leah gaajhki båtsoeburriej bijre. Daate aaj faamosne aamhtesinie mah leah vaarjelimmien bijre areaalijste, jalhts ij leah faamosne gaajhkide båtsoeburride. Daate ij læjhkan heerredh akte sijte jallh båtsoeburrie jijtse sjiere iedtj gorrede.

§ 45. *Elliesfaamoe*

Sijteståvroen maahta vihties aamhtesinie ståvroen åvtehkasse, ståvroen tjaeliejinie jallh jeatjah ståvroelihtseginie ektine, elliesfaamoem ståvrose vedtedh.

§ 46. *Sijtekaassa*

Fierhtene sijtesne edtja sijtekaassa årrodh. Gaajhkh sijtebielieh diedtem utnieh dårjoem maeksedh sijtekaassese fierhten jaepien. Sijtekaassan vierhtieh edtjeh maaksoem sijteståvroelihtsegidie juhtedh ståvroebarkoen åvteste, jñh sijten jeatjah reeremeåasah, jñh maahta sijten biejjieladtje åasah maeksedh.

Dårjoen stoeredahke ryöknesåvva fierhten bovtsen mietie, jñh sijten jaepietjåanghkoed dam nænnoste uvtelassen mietie sijteståvroste, v. § 50 voestes lihtse nr.7. Sijteståvroen ryöknoe man stoeerre dårjoe fierhte sijtebielie edtja maeksedh sijtebielien bovtselåhkoen mietie, vaaksjomebovtsigujmie ektine.

Maahta nænnoestimmien dårjoen bijre maam fierhte sijtebielie edtja maeksedh, staatehaaltoejasse buektedh, mij maahta nænnoestimmien jarkelidh jis dårjoe ij leah maereles viertiestamme sijten darjomigujmie. Tjuara krævenassem dagkeres giæhtjedimmien bijre buektedh kannan gaektsie våhkoeh mænngan sijtebielie bævnesem nænnoestimmien bijre åadtjoeji dårjoen bijre.

Jis sijtebielie ij dårjoem maeksieh, sijtebielie sov jñenestimmieereaktam dassa goske sov lååjkes summem maakseme. Minngemes nænnoestimmie dårjoen bijre maahta sijse krievædh noerhkemen tjærrh.

§ 47. *Båtsoefoente*

Sijtesne edtja båtsoefoente årrodh. Foentese jåhta:

1. maaksoe sijtese ekspropriasjovnesne gåatomereaktijste jñh jeatjah
2. maaksoe sijtese skaaraj, nåakevoeti åvteste jñh vielie
3. konsesjovnamaaksoe sijtese ekspropriasjovnesne
4. vierhtieh doekemistie bovtseste luhpies mærhken namhtah,
5. maaksoe jis åtnoenjoelkedassh miedtele, v. § 77
6. jeatjah vierhtieh mejtie sijte åadtje

Sijteståvroen foenten vierhtieh reerie, jñh åtnasåvva nænnoestimmiej mietie § 57 mubpien lihtsen nr. 5 mietie.

§ 48. *Revisjovne*

Jaepietjåanghkoed revisovrem veeljie mij edtja registreereme jallh staateautoriseereme årrodh njoelkedassi mietie laakesne tsjengelen 15.b. 1999 nr. 2 revisjovnen jñh revisovri bijre¹².

Staatehaaltoje maahta jååhkesjidh sijjeste byjnetje revisovre maahta revisjovnemoehtsem veeljedh göökte jallh golme lihtsegigujmie, dej gaskem giæh jñenestimmieereaktam sijtesne utnieh. Lihtsegh eah tjoeerh lihtseginie ståvroste årrodh jallh sjiere ektiedimmien ståvroelihtsegidie utnedh.

¹² Lov 15. januar 1999 nr.2 om revisjon og revisorer

§ 49. Sijtejaepietjåanghko

Jaepietjåanghko lea sijten bijjemes faamoe.

Båatsoeburrieh sijtesne edtjeh jaepietjåanghkoem tjirrehtidh fierhten jaepien ruffien minngiegietjien åvtelen. Tjåanghkose gohtjede guktie lea siejhme darjodh sijtesne, unnemes njieljie våhkoeh bieljelimmine.

Jaepietjåanghkosne fierhte båtsoeburrie soptsestimme- jñh uvtedimmiereaktam åtna. Jienestimmine fierhte sijtebielie jienestimmiereaktam åtna naemhtie guktie fierhte sijtebielie vijhte gielh åtna. Baalte rekruteremebielien leah göökte gielh. Sijtebielien åvtehke joekedimmiem gielijste muana dej jeatjah båtsoeburriej gaskem sijtebielesne. Åvtehke tjuaara unnemes aktem gielem jijtse utniehtidh, jallh göökte gielh jis dovne paarrebielieh jallh ektieårrojh leah åvtehkinie sijtebieleste.

Edtja ståvroen jaepiebievnesem jñh reeknehlåhkoem, jñh uvtelassh åtnoen bijre båtsoefoenten vierhtijste, jñh aaj aamhteselæstoem jñh eventuelle kandidaatem ståvroen åvtehkasse sijten sijtebieliej åvtehkidie seedtedh minngemes njieljie våhkoeh jaepietjåanghkoen åvtelen.

Jaepietjåanghko tjåanghkoåvtehkem veeljie mij jaepietjåanghkoem stuvrie. Tjåanghko lea steegkeldh, jis ij jaepietjåanghko jijtje maam akt jeatjah moenh.

Jaepietjåanghkoeråaresjimmede jñh veeljemidie edtja tjåanghkoegærjam tjaeledh, maam gaajhkesidie lårhka gosse tjåanghko nånkeme, jñh göökte tjåanghkoelihtsegh tjåanghkoegærjam vuelietjaelieh mah veeljesovveme dam darjodh.

§ 50. Sijtejaepietjåanghkoen aamhtesh jñh byjjesfaamoeh

Jaepietjåanghko edtja:

1. sijteståvroen jaepiebievnesem jååhkesjidh jñh jaepiereeknehlåhkoem nænnoestidh
2. uvtelassh åtnoenjoelkedasside nænnoestidh, v. § 57
3. uvtelassh sijtesoejkesjasse nænnoestidh, v. § 62
4. sijteståvroen åvtehkem veeljedh, v. § 43
5. njoelkedassh vihtiestidh veeljemasse ståvroelihtsegijstie, v. § 43 mubpie lihtse
6. maaksoem vihtiestidh sijteståvroen lihtsegidie
7. dårjoem vihtiestidh fierhten bovtsease sijtekaassese, v. § 46
8. revisovrem veeljedh, jallh revisjovnemoehtse, v. § 48
9. aamhtesh gietedidh mejtie naakenh tjåanghkoereaktine jaepietjåanghkosne, minngemes aktem våhkoem jaepietjåanghkoen åvtelen prievine sijteståvrose, leah kræeveme gietesovvedh
10. jeatjah aamhtesh gietedidh mejtie sijteståvroen buakta

Sjæjsjalimmie jienebelåhkoem kreava dejstie vadtme giilijste jaepietjåanghkosne, jis ij leah maam akt jeatjah laakesne nænnoestamme. Jis gielerhedtie sjædta dellie aamhtesem sjæjsjele vuerpiedimmine jis ij leah maam akt jeatjah åtnoenjoelkedassine moeneme.

Edtja jaepiebievnesem staatehaaltoejasse seedtedh.

Departemeente veelebe njoelkedassh vadt sisvegen bijre jaepiebievnesisnie.

II. Sijte

§ 51. *Sijte*

Daan laaken mietie akte sijte lea dæhkie båtsoeburrijste mij bovtsigujmie giehteles ektesne vihties dajvine. Daate laake giesiesijten jñ dælviesijten gaskem joekehte. Giesiesijte bovtsigujmie ektesne giehteles åajvahkommes giesie- jñ tjaktjegåatomedajvine. Dælviesijte bovtsigujmie ektesne giehteles åajvahkommes dælvie- jñ gjjregåatomedajvine.

§ 52. *Giesiesijten ståvroel*

Giesiesijtesne edtja ståvroem veeljedh mij edtja diædtem utnedh ektie barkose sjiehteladtedh, jñ ektie tseegkeldahkh sijtesne reeredh, goh leekedimmiætseegkeldahkh, giedtieh jñ plearoeh. Sijten jaepietjåanghkoe ståvroem veeljie. Jaepietjåanghkoe maahta nænnoestidh ij ståvroem sijtesne veeljedh, v. § 53 mubpie lihtse.

§ 53. *Jaepietjåanghkoe giesiesijtesne*

Giesiesijtesne edtja jaepietjåanghkoem tjirrehtidh fierhten jaepien suehpeden asken minngiegiætjien åvtelen. Gaajhkesch dovnesch mej bovtsch sijtesne, reaktam utnieh stieresne årrodh jaepietjåanghkosne, soptsestimmie- jñ uvtedimmiereaktine. Fierhte sijtebielie reaktam åtna jñenestidh. Njoelkedassh § 49 mubpie lihtse leah seammalaakan faamosne.

Jis ij leah jijtse ståvroel giesiesijtesne, jaepietjåanghkoe tjuaara almetjem veeljedh gie edtja govlehtallijinie årrodh sijten jñ sijteståvroen gaskem. Dihte aaj diædtem åtna jaepietjåanghkose gohtjedidh.

§ 54. *Sijtejaepietjåanghkoen aamhtesh jñ byjjesfaamoe*

Jaepietjåanghkoe edtja:

1. sijteståvroem veeljedh § 52 mietie
2. kandidaatem veeljedh båtsoesijtesne § 43 mietie
3. däärjoem sijtekaassese vihtiestidh, v. § 55
4. sijtekaassan njoelkedassh vihtiestidh, v. § 55
5. sijtefoenten njoelkedassh vihtiestidh, v. § 56
6. revisovrem veeljedh, v. § 56
7. govlehtallijem veeljedh goh neebnesovveme § 53 mubpene lihtsesne

Jaepietjåanghkoe maahta njoelkedassi tjirrh moenedh akte jallh jienebh dejstie njoelkedassijste mah leah faamosne jaepietjåanghkose båtsoesijtesne, v. § 50, aaj edtjies faamosne årrodh sijtejaepietjåanghkose.

§ 55. *Sijtekaassa*

Jis sijteståvroel lea veeljesovveme § 52 mietie, edtja aaj sijtekaassam tseegkedh. Jis sijten ij leah jijtse ståvroel, jaepietjåanghkoe maahta nænnoestidh sijtekaassam tseegkedh maam govlehtallije reerie goh neebnesovveme § 53 mubpene lihtsesne.

Edtja njoelkedassh åtnoen bijre sijtekaassese darjodh. Njoelkedassh § 46 voestes lihtsesne gåalmeden lihtsen raajan leah seammalaakan faamosne.

Fierhte sijtebielien åvtehke maahta kriævedh revisovre kaassam giehtjede § 56 njoelkedassi mietie mubpene lihtsesne.

§ 56. *Sijtefoente*

Jis sijte vierhtieh åådtje goh neebnesovveme § 47:sne, edtja båtsoefoentem sijtesne tseegkedh, jñ njoelkedassh åtnoen bijre foenten vierhtijste darjodh. Staatehaaltoje edtja foenten njoelkedassh jååhkesjidh.

Sjitten jaepietjåanghkoere revisovrem veeljie njoelkedassi mietie § 48:sne, revisjovnese foenteste. Jis ij leah jijtse jaepietjåanghkoere sjittesne, revisovre veeljesåvva siemesvoetine sjitebieliej åvtehki gaskem. Jis sjitte ij jijtse revisovrem nammohth, båatsoesjitten revisovre edtja sjittefoentem gjehtjedidh.

Kapihtele 7. Åtnoenjoelkedassh sjittesne. Sjittesoejkesje

§ 57. Åtnoenjoelkedassh

Edtja åtnoenjoelkedassh reeremasse jth åtnose sjitten vierhtijste vihtiestidh. Åtnoenjoelkedassh eah edtjh daan laaken vöoste strijredh.

Åtnoenjoelkedassh edtjiej ekologeles nænnoes nuhtemem sjitten gåatomevierhtijste tjirkedh, jth edtjiej veelebe njoelkedassh daan bjire utnedh:

1. gåatomeåtnoe, v. § 59
2. bovtسلåhkoe, v. [§ 60](#)
3. [reereme sjitten vierhtijste, daan nuelesne åtnoe sjitkaasseste jth båatsoefoenteste v. §§ 46 jth 47](#)
4. åtnoe movtovrevuajadahkijste
5. åtnoe jth gorredimmie giedtijste jth jeatjah ektie tseegkeldahkijste.

Åtnoenjoelkedassh maehtieh veelebe njoelkedassh utnedh dan bjire:

1. krievenassh sjitebielieåvtehken barkose sjitten båatsosne
2. joekedimmie barkoediedtijste jth skåårvemijstie
3. leekedimmie- jth produksjovnekrievenassh
4. jeatjah tsiehkieh mejtie aervele lea maereles reguleeredh nænnoestimmiejgumie sjitten åtnoenjoelkedassine

Desnie gusnie krievenassen mietie, staatehaaltoje maahta göökte jallh jienebh sjith stilledh ektie åtnoenjoelkedassh darjodh akten jallh jieniebidie dejstie tsiehkijste mah leah neebnesovveme mubpene jth gåalmadinie lihtsesne.

Åtnoenjoelkedassh leah tjeakoes byögkelesvoetese, bielemen sjitten bijjemes vihtiestamme bovtسلåhkoe. Båatsoen åejvieladtjh edtjiej læjhkan baahsemem åtnoenjoelkedasside åadtjodh.

§ 58. Åtnoenjoelkedassh darjodh jth jååhkesjidh

Sjitten jaepietjåanghkoere edtja åtnoenjoelkedasside gjetedidh jth nænnoestidh, v. § 50 voestes lihtse nr. 2.

Sjitteståvroere edtja uvtelassh åtnoenjoelkedasside darjodh, jth uvtelassest sjitebieliej åvtehkidie seedtedh minngemes njieljie våhkoeh jaepietjåanghkoen åvtelen.

Båatsoedajven sjith edtjiej njoelkedassh gåatomeåtnoen bjire § 59 mietie ektesne darjodh. Seammalaakan aaj bovtسلåhkoem vihtiestidh § 60 mietie.

Staatehaaltoje edtja åtnoenjoelkedasside jååhkesjidh. Staatehaaltojen gjetedimmie, lissine gjehtjedidh laaken njoelkedassh darjoemasse åtnoenjoelkedassijste leah fulkesovveme, aaj vuarjasjimmiem feerhmedh mejtie åtnoenjoelkedassh våaromem ekologeles båatsose sjittesne vedtieh. Edtja tjåanghkoegærjam jaepietjåanghkoegjetedimmeste, åtnoenjoelkedassigumie ektine, staatehaaltoejasse seedtedh.

Jis staatehaaltoje ij åtnoenjoelkedasside jååhkesjh, staatehaaltoje edtja sjitem viehkiehtidh orre uvtelassest darjodh mij edtja gjetedovvedh dej aarebi neebnesovveme njoelkedassi meitie.

Jis jienebelåhkoe sjitten jaepietjåanghkosne dam kreava, edtja orre åtnoenjoelkedassh darjodh dej aarebi neebnesovveme njoelkedassi mietie.

Edtja fierhten sjitten bovtسلåhkoem, v. § 60, båatsoeståvrose buektedh mij dam vihteste jth jååhkesje.

§ 59. *Gåatomeåtnoe*

Njoelkedassi tjïrrh gåatomeåtnoen bïjre sïjten båtsoeburrieh edtjïeh bahtsemem daerpies gåatoemidie åadtjodh, daan nuelesne suehpedslaante, juhtemegeajnoeh jïh skïeredahkedajvh. Njoelkedassh edtjïeh prinsihph hijven båtsose gorredidh, saemien aerpievuekiej jïh provhki mietie.

Njoelkedassh gåatomeåtnoen bïjre edtja aerpievuekien båtsoem dajvine vāaroeminie utnedh, jïh maereles åtnoeöörnegr eevtjedh. Njoelkedassh gåatomeåtnoen bïjre eah tjoerh sïjten reaktaj vööste strïjredh mah sjïere reaktavāaroemisnie tseegkesovveme.

Edtja njoelkedassh vihtiestidh gåatometïjjen bïjre, jis staatehaaltoje ij leah dagkerh vihtiestamme § 61 mietie.

Staatehaaltoje maahta, gosse tjarke fāantoeh dan åvteste, dispensasjovnem vedtedh gåatomeåtnoen njoelkedassijste.

Jis njoelkedassh gåatomeåtnoen bïjre mïedtele, maahta rāajvarimmieh tjïrrehtidh goh neebnesovveme 11. kapihtelisnie.

§ 60. *Bovtselåhkoe*

Åtnoenjoelkedassine, v. § 57, edtja bijjemes bovtsetaalem vihtiestidh fierhten giesiesïjtese. Edtja bovtselåhkoem vihtiestidh dan gåatomevāaromen mietie maam sïjte åtna. Edtja åtnoenjoelkedassine veelebelakaan doh vuarjasjimmieh giehtelæmman jïh gåatoemasse tjïelkestehtedh, mah leah vāarome don vihtiestamme bovtselåhkose. Desnie gusnie daerpies eensi åtnoem daelviegāatoemijstie åadtjodh, maahta aaj bovtselåhkoem vihtiestidh dejtïe joekehts daelviesijtïde.

Daelviesijtïe jallh jeatjah dāehkie maahta birredh jïjtse bovtselåhkoe vihtiestamme sjædta dejtïe.

Maahta bijjemes bovtselåhkoem vihtiestidh fierhten sïjtebealan.

Departemeente maahta mieriedimmien tjïrrh lissie njoelkedassh vedtedh vihtiestimmien bïjre bovtselåhkoste. Maahta dagkeres mieriedimmiem gaertjïedidh guktïe lea faamosne akten jallh jïeniebidie båtsoesïjtïde, jallh akten jallh jïeniebidie båtsoedajvide.

§ 60 a. *Giehpiedimmie bovtselåhkoste*

Jis sïjten bovtselåhkoe stuerebe sjædta goh dïhte maam vihtiestamme § 60 mietie, sïjte edtja giehpiedimmiesoejkesjem darjodh jïh tjïrrehtidh mubpien jallh gāalmeden lïhtsen mietie.

Sïjtebielïej åvtekhk maehtïeh akteraeresne giehpiedimmiesoejkesjem sjæjsjalidh gusnie fierhte sïjtebielïe joekehts bovtselåhkoem åådtjïe.

Sïjtebielïej åvtekhk maehtïeh jïenebelåhkoen tjïrrh giehpiedimmiesoejkesjem nænnoestidh seamma bijjemes raastine sïjtebielïej bovtselåhkose. Jis daate ij abpe dam daerpies giehpiedimmiem illh, soejkesje edtja jiehtedh man stoerre giehpiedimmie fierhte sïjtebielïe edtja tjïrrehtidh.

Jis giehpiedimmiesoejkesje maereles, båtsoeståvroe edtja dam jååhkesjidh. Båtsoeståvroe edtja tjïrrehtimmiem soejkesjistïe tjïrkedh, daan nuelesne mierïeh bïejedh darjoemasse soejkesjistïe, jïh tjïrrehtæmman bovtselåhkoegiehpiedimmeste.

Jis sïjte ij giehpiedimmiesoejkesjem darjoeh mij maereles, båtsoeståvroe edtja giehpiedimmiem nænnoestidh mij sæjhta jiehtedh sïjten gaajhkh sïjtebielïeh seamma bovtselåhkoem åadtjoeh.

Jis bijjemes bovtselåhkoem fierhten sïjtebealan vihtiestamme § 60 mietie, edtja giehpiedimmiem darjodh dan vihtiestamme bovtselåhkoen mietie, jis sïjte ij giehpiedimmiem tjïrreht mubpien lïhtsen mietie.

§ 61. *Gåatometïjïh*

Desnie gusnie daerpies vaarjelimmiens gaavhtan jaepieboelhkegâatoemijstie, staatehaaltoje maahta gâatometijjeh vihtiestidh dejtje joekehts jaepieboelhkegâatoemidie. Sijtebielien âvtehke edtja gïehtjedidh bovtsh âvtehken krievvesne eah gâatomedajvine hâallesh mah daej njoelkedassi vööste strijrieh.

Desnie gusnie daerpies, maahta gâatometijjide jarkelidh luhpien mietie staatehaaltoejstie. Daate aaj faamosne gâatometijjide vihtiestamme § 59 mietie.

§ 62. *Sijtesoejkesjh*

Sijtestâvroes edtja uvtelassems sijtesoejkesjasse sijtese darjodh mij edtja biëvnesh utnedh barkoen bijre sijtesne mij daerpies don byögkeles soejkesjamman. Jaepietjâanghkoedjtja sijtesoejkesjem nænnoestidh, v. § 50 voestes lihtse nr. 3.

Sijtesoejkesje edtja sisveginie utnedh:

1. sijti juhtememöönsterh
2. bijjieguvvie sijten jaepieboelhkegâatomi bijjeli, gâatometijjeh, suehpedslaante jïh plearoeh.
3. bijjieguvvie daerpies vuajadahki bijjeli, daan nuelesne mah vuajadahkh mah sijteste âtnasuvvieh eatnamisnie, jïh eventuelle tïjjegaertjiedamme âtnoe helikopteristie jallh jeatjah dalhketjijstie elmesne. Âtnoenjoelkedassh vuajadahkide mah âtnasuvvieh biëvledahkesne eatnamisnie edtja aaj soejkesjisnie tjâadtjodh,
4. bijjieguvvie gaajhki giedtjeh jïh tseegkeldahki bijjeli mah ihkuve, jïh dan gâhkese gâarede aaj giedtjeh mah annjebodts
5. juekeme gâatomedajvide
6. gusnie sijten ryöjnesjimmiehæhtjoeh gââvnesieh, v. § 21

Sijtebielien âvtehke diëdtem âtna daerpies biëvnesh vedtedh juktie soejkesjem darjodh.

Tjïelte, fylhkentjïelte jïh staatehaaltoje byöroeh biëvnesh soejkesjebarkoen bijre âadtjodh, jïh edtjeh âadtjodh soejkesjen âejviesisvegen bijre daejredh âvtelen dam nænnoste. Tjïelte, fylhkentjïelte jïh staatehaaltoje, jïh sjohtëhke kraannabâatsoesijth edtjeh dam nænnoestamme soejkesjem âadtjodh.

§ 62 a. *Ektiedimmie laantejuakoelaakese*

Bâatsoesijtestâvroes, sijtestâvroes, sijtebielien âvtehke jallh baalte rekruteremebielien âvtehke maahta reaktatjïelkestimmiem jïh raastevihtiestimmiem kriëvedh laantejuakoelaaken mietie 4 kapihtele 4¹³.

Sijtestâvroes maahta kriëvedh laantejuakoereakta abpe jallh bielih âtnoenjoelkedassijste dorje akten bâatsoesijtse, jis sijtestâvroen barkoe bâatsoelaaken §§ 57 jïh 58 mietie ij illedahkh vedtjeh,

Bâatsoesijtestâvroes, sijtestâvroes, sijtebielien âvtehke jallh baalte rekruteremebielien âvtehke maahta laantejuakoem kriëvedh dej vierhkievierhtiejgumie mah leah laantejuakoelaaken mietie §§ 3-4, 3-8, 3-9 jïh 3-10¹⁴.

Maahta laantejuakoeaamhtesem gâalmeden lihtsen mietie kriëvedh heaptoej namhtah laantejuakoelaakeste § 3-37¹⁵, jis sjïere jarkelamme tsiehkïeh gââvnesieh.

Kapihtele 8. Ektiedimmie jeatjah âtnose

§ 63. *Nuhteme eekeste bâatsoedajvesne*

¹³ Jordskiftelova kapittel 4

¹⁴ Jordskiftelova §§ 3-4, 3-8, 3-9 og 3-10

¹⁵ Jordskiftelova § 3-37

Dajve-aajhtere jallh dīhte mij ātnoereaktam ātna ij tjoerh sov eekem bāatsoedajvesne nuhtedh guktie stoerre skaarese jallh nāakevoetese sjædta bovtsigujmie giehtelidh daan laaken mietie. Voestes punktume ij læjhkan heerredh eekem sjejhme jāartabārran jallh skāajjebārran nuhtjedh, jallh jeatjah ātnose miehtjiesdajveste laanteburrieāssjelidie.

Åvtelen rāajvarimmine aalka mij maahta stoerre skaarese jallh nāakevoetese sjjēdtedh bāatsoeburride, edtja dam sjyōhtehe bāatsoestāvroem biēljelidh. Edtja biēljelimmiem vedtedh minngemes golme vāhkoeh āvtelen soejkesje barkojne aelkedh. Jis biēljelimmie ij vadtasovvh, jallh guejmieh leah ov-siemes mejtie rāajvarimmieh nænnoestimmien nuelesne voestes lihtsesne, staatehaaltoje maahta nyōjhkedh barkojne aelkedh āvtelen latjkoe dorjesovveme, jallh goske laantejuakoereakta lea aamhtesem gietedamme.

Laantejuakoereakta maahta āvtelhbodti gyhtjelassem sjæjsjalidh mejtie rāajvarimmiem voestes lihtsen vōōste strijrie. Laantejuakoereakta maahta aaj sjæjsjalidh guktie jīh mejnie eaktojne maahta rāajvarimmiem tjiirrehtidh. Dīhte mij soejkesje rāajvarimmine aelkedh, jallh bāatsoesijten āvtehke, maahta kriēvenassem laantejuakoereaktese buektedh. Jis bāatsoesijtestāvroe ij leah tseegkesovveme, bāatsoeburrie sijtesne mij baajnehtamme sjædta rāajvarimmeste, maahta kriēvenassem buektedh.

§ 64. *Burhviem tjōōnghkedh*

Gānka maahta mieriedimmien tjiirrh burhvietjōōnghkemem bāatsoesijtesne reguleeredh, jīh lihkebe gaertjiedamme dajvese nyōjhkedh burhviem tjōōnghkedh jis dam ātna daerpies bāatsoen gaavhtan.

§ 65. *Fealadimmie dajvesne gusnie bovtsh gāatoeminie*

Dah mah dajvesne fealadie gusnie bovtsh gāatoeh, diēdtem utnieh krōōhkestidh jīh vāāregelaakan dāemiedidh olles bovtsh ovdaerpies bāasarosth jallh baltahtallh gāatoemisie, juhtiemisie jīh vielie. Edtja sjjērelaakan bovtside krōōhkestidh skīeredahken, guedtemen, mīerhkesjimmesne, raarhkosne jīh leekedimmesne.

Staatehaaltoje maahta, maedtemen mietie sjyōhtehe sijtestāvroste jallh dajven bāatsoeburrijste, eaktoeh kriēvedh jallh gaertjiedamme tjiijen stuerebe öörnedimmieh, gaarsjelimmiegaahjemh, vijremebienjepryōvh jallh plearoeh giehtelimmieh nyōjhkedh, mah maehtieh sjjēre skaarese bāatsose ārrodh. Nænnoestimmie tjuara faamosne ārrodh akten vihties neebneme dajven bījre, jīh maahta ajve dam nænnoestidh mænngan dajve-aajhtere jīh tjielte leah govlelgamme. Jis nænnoestimmie lea akten vihties öörnemen bījre, öörnedæjja edtja aaj govlelgidh.

§ 66. *Bienjh*

Tjirkemen bījre bienjeste, loeves bienjem viedtedh, bienjem huvviestidh, reaksjovnh bienjen aajhteren vōōste jīh vielie, bienjelaake lea faamosne.

Jis bienje bovtsem skaarohte, sājhtoe dovne bienjen aajhtere jīh tjāadtjoehtæjja tjuerieh maaksoem skaaraj āvteste maeksedh. Seammalaakan jis bienje luhpehtslaakan bovtsh dāalvoeh jīh beltieh mearan bovtse luhpiem ātna desnie ārrodh, jallh lea luhpies juhtiemisie. Diēdte lea faamosne jalhts ij guhte lea maam joem eanghkoen dorjeme.

Kapihtele 9. *Diēdte skaaraj āvteste. Vuarjasjimmie*

§ 67. *Diēdte skaaraj āvteste*

Jis bovtsh sāmies dajven sijse bāetieh gusnie bovtsi aajhtere ij reaktam utnieh baajedh bovtside gāatodh, aajhteren lea diēdte skaaraj āvteste mejtie bovtsh sjædtojde jallh jeatjah eekese darjoeh. Jis ij naa dallatjinie maehtieh vihtiestidh gie bovtsi aajhtere, gaajhkh bāatsoeburrieh dennie sijtesne gāabph bovtse govlesāvva, diēdtem skaaraj āvteste utnieh. Jis ij naa dallatjinie maehtieh vihtiestidh man sijtese dīhte bovtse govlesāvva mij skaaram dorjeme, dellie gaajhkh bāatsoeburrieh mah bovtsigujmie giehtelieh dennie sijtesne gāabph bovtse

govlesåvva, diedtem utnieh. Daate ij leah læjhkan faamosne båtsoeburride mah maectieh vihtiestidh dej bovtse ij leah meatan orreme skaaram darjodh.

Skaaraj åvteste dajvine gusnie aajhtere reaktam åtna baajedh bovtsh gåatodh, dellie dihte mij skaaram dååjreme maahta maaksoem krïevedh jis skaara lea fiejliej gaavhtan, jallh båtsoeburrie ij leah bovtside ryöjnesjamme.

Gånka maahta mieriedimmesne dajvem gaertjiedidh vihties båtsoesijten ålkolen gusnie solidarihkeles diedte edtja faamosne årrodh.

Skaaraj åvteste mejtie bovtsh darjoeh mah naakenidie govlesuvvieh mah § 8 mietie, v. vaerielaaen § 17¹⁶ mietie, bovtsigujmie giehtelieh båtsoesijten ålkolen, dellie dah mah bovtsigujmie dajven sisnjelen giehtelieh, gåabph aervede dihte bovtse govlesåvva mij skaaram dorjeme, diedtem utnieh.

Mietestimmesne maaksoete skaaramaaksoelaake §§ 4-1, 5-1¹⁷ jñh 5-2 lea faamosne.

§ 68. *Gïen vööste maahta maaksoekrïevenassem buektedh*

Krïevenasse maaksoen bijre maahta buektedh dan vööste mij diedtem åtna skaaran åvteste § 67 voestes lihtsen mietie. Jis tjåadtjoehtæjja lea sijte jallh båtsoesijte, maahta krïevenassem buektedh sijten ståvrose jallh govlehtallijasse, jallh båtsoesijten ståvroeåvtehkasse.

Jis sijte jallh båtsoesijte diedtem åtna maaksoem maeksedh, jaepietjåanghcoe edtja maaksoem joekedidh sijtese jallh båtsoesijten båtsoeburride fierhten båtsoeburrien bovtselåhkoen mietie. Båtsoeburrie mah vihnestieh dej bovtsh eah leah meatan orreme skaaram dorjeme, eah maectieh stillesovvedh naan bieliem maaksoete maeksedh. Maahtah maaksoem krïevedh noerhkemen tjïrrh.

Jis maahta vihnestidh bovtsh jeatjah sijteste jallh jeatjah båtsoesijteste leah skaaram dorjeme, jallh meatan orreme skaaram darjodh, maahta regressem daejstie krïevedh daan paragraafen njoelkedassi mietie.

§ 69. *(Heajhtasovveme)*

§ 70. *Skaara bovtzijste dorjesovveme*

Jis guejmieh eah siemes sjïdth, jñh båtsoeburrie jallh sijteståvroen åvtehe ij leah siemesvoetem tjaaeldh jååhkesjamme, dellie laantejuakoereakta jallh digkiereakta tjuara krïevenassem maaksoen bijre moenedh dej skaaraj åvteste mejtie bovtse lea dorjeme.

§ 70 a. *Aamhtesereereme maaksoekrïevenasseste*

Byöroe krïevenassem vuarjasjimmien bijre § 70 mietie buektedh dan varke gåarede. Krïevenassesne vuarjasjimmien bijre edtja dan veele biëvnesh goh gåarede vedtedh tñjjen jñh sijjien bijre skaarese, skaaran aarhten jñh stoeredahken bijre, jñh maaksoekrïevenassen stoeredahken bijre. Byöroe dan gåhkese gåarede biëvnesh vedtedh mah maectieh vihkeles årrodh vihtiestidh gie bovtsen aajhtere mij skaaram dorjeme. Byöroe aaj eventuelle vihnegh saarnodh.

Riektien åvtehe edtja dan varke gåarede vååksjedimmiem tjïrrehtidh mænngan krïevenasse vuarjasjimmien bijre lea sijse båtame. Tjirkije dan sjyöhtehe tjïelteste jñh båtsoeetaateste edtjeh meatan årrodh vååksjedimmesne, juktie riektien åvtehkem faageles vuarjasjimmiejgujmie viehkiehtidh. Jis gåarede båtsoesijten åvtehe edtja aaj meatan årrodh, lissine dihte mij vuarjasjimmien krïeveme. Jis buajhkoes bovtsh eah leah skaaram dorjeme, riektien åvtehe maahta krïevenassem vuarjasjimmien bijre hiejhtedh, jñtse mielen mietie.

¹⁶ Fjellova § 17

¹⁷ Skadeerstatningsloven §§ 4-1, 5-1 og 5-2

Edtja vuarjasjimmiem eevtjedh dan varke gåarede. Jis lea skaaran bijre mejtie aervede bovtsh leah dorjeme mah båtsoesijtese govlesuvvieh, edtja båtsoesijtestávroen ávtehkem iktesth gohtjedidh vuarjasjæmman.

Vuarjasjimmieávtéhke maahta saht gæssie aamhtesereeremisnie pryövedh liktedh, dejnie aajkojne liktemem buektiehtidh.

Vuarjasjimmie edtja vuarjasjidh mejtie bovtsh leah skaaram dorjeme, jñh lea dagkeres aarhteste guktie maahta maaksoem dan ávteste kriëvedh jñh jis numhtie, skaaram takseeredh jñh maaksoesummem vihtiestidh.

§ 70 b. *Aamhtesegietedimmienjoelkedassh laantejuakoelaakesne*

Aamhtesh mejtie laantejuakoereakta gietede § 62 a mietie, edtjeh njoelkedasside fulkedh laantejuakoelaakesne 6. kapihtelisnie¹⁸. Jeatjah aamhtesh laantejuakoereakta gietede daan laaken reaktaváaroeminie, edtjeh njoelkedasside fulkedh laantejuakoelaakesne § 5-7¹⁹. Lissine § 70 a njoelkedassh faamosne aamhtesidie mejtie laantejuakoereakta § 70 mietie gietede.

Kapihtele 10. Faamoeorgaanh

§ 71. *Båtsoestávroe*

Båtsoestávroe tseegkesávva tjijhtje lihtsegigujmie persovneles sæjjasadtjigujmie misse Gánka njieljie lihtsegh sæjjasadtjigujmie nammohte, jñh Saemiedigkie golme lihtsegh sæjjasadtjigujmie nammohte. Båtsoestávroe lea faageles raeriestæjja Laanteburriedirektoraatese, bovtседоткemasse jñh bñhkedimmiedienesjasse, jñh edtja doh aamhtesh gietedidh mah leah daan laaken mietie, jñh Gánkan veelebe njoelkedassi mietie. Maahta båtsoestávroen barkoesuerkiem gaertjedidh guktie lea båtsoen bijre saemien båtsoedajven sisnjelen.

Gosse lihtsegh båtsoestávrose nammohte edtja leavloem biejedh geograafeles joekedæmman, lihtsegi leah gellielaaketje faageles duekieh jñh seabradahkedáárehtimmieh, jñh seamma jñjnñh lihtsegh gáabpegen tjoelijste goh gåarede. Lihtsegi gaskem edtja aktijve båtsoeburrieh båtsoedajvesne árrodh. Båtsoen organisasjovnh uvtelassereaktam utnieh.

Gánka lihkebe njoelkedassh båtsoestávroen laavenjassi, byjjesfaamoen jñh barkoeöörnegen bijre vihteste.

§ 72. *(Heajhtasovveme)*

§ 73. *Likteme*

Staathealtoje maahta jñjtsevieltien jallh sjaavnjoen mietie sijtebielien ávtehkistie, sijteste jallh båtsoesijteste liktemem guejmiej gaskem moenedh mah eah buekteht laavenjostedh loetemen bijre vigkeste.

Staathealtoje jallh Båtsoestávroe almetjem nammohte maam aervede leajhtadimmiem gáabpegi guejmiej luvnie átna, goh liktije. Liktijje tjáanghkose gohtjede sjiehteles bieljelimmine, jñh gáabpegh guejmieh diedtem utnieh tjáanghkose bátedh.

Departemeente lihkebe njoelkedassh vihteste tjirrehtimmien bijre liktemistie.

¹⁸ Jordskiftelova kapittel 6

¹⁹ Jordskiftelova § 5-7

Kapihtele 11. Sanksjovnh jñh noerhkemeråajvarimmieh

§ 74. *Diedte laakem fulkedh*

Fiereguhten lea diedte njoelkedassh fulkedh mah leah vadtasovveme daan laaken mietie. Seamma lea faamosne nænnoestimmiej bijre mah daej njoelkedassi mietie dorjesovveme. Miiedtelimmie njoelkedassijste maahta sanksjovnh jñh noerhkemeråajvarimmieh vedtedh daan kapihtelen njoelkedassi mietie.

§ 75. *Krïevenasse luhpehts tsiehkïem nãhkelidh*

Jis giehtelimmiejgumie giehtele, mah daan laaken jallh nænnoestimmiej vööste strijrie, jallh leah daej njoelkedassi mietie dorjesovveme, båtsoeståvroe jallh staatehaaltoje edtja, gosse lea byögkeles iedtjeladtji mietie, daerpies krïevenassh vedtedh juktie dam luhpehts tsiehkïem nãhkehtidh, daan nuelesne krïevenasse staeriedimmien jñh skubpemen bijre luhpehts tseegkeme hæhtjojste jñh tseegkeldahkijste jñh vielie. Maahta krïevedh dagkerh råajvarimmieh tjirrehtamme sjidtieh veelebe vihtiestamme mierien åvtelen. Båtsoeståvroe maahta sov faamoem delegeredh daan paragraafen mietie Laanteburriedirektoraatese.

§ 76. *Noerhkemebööte*

Krïevenassen tjirrh § 75 mietie båtsoeståvroe jallh staatehaaltoje maahta iktemearan noerhkemeböötem vihtiestidh fierhten biejjien, vãhkoen jallh asken åvteste mij aalka juhtedh mænngan mierie nãhkeme mij biejesovveme krïevenassem illedh, goske krïevenasse illesovveme. Gãnka maahta veelebe njoelkedassh åtnoen bijre jñh stoeredahken bijre noerhkemebööteste vedtedh.

Båtsoeståvroe jñh staatehaaltoje maahta ellieslaakan jallh sãmiesmearan noerhkemeböötem hiejhtedh gosse lea tjarke fãantoeh dam darjodh.

Krïevenasse bööten bijre lea noerhkemevåarome åaside.

§ 77. *Maaksoe jis åtnoenjoelkedassh miiedtele*

Båtsoeståvroe jallh staatehaaltoje maahta, lihkebe nænnoestimmiej mietie mejtie Gãnka vihtiestamme, åvtehkem stilledh maaksoem maeksedh miiedtelimmien gaavhtan åtnoenjoelkedassijste mah vadtasovveme § 57 mietie. Dagkeres maaksoe edtja foentese bætiedh, v. § 47.

Nænnoestimmie maaksoen bijre lea våarome maaksoem sijse krïevedh noerhkeminie.

§ 78. *Böötedimmie*

Båtsoeståvroe jallh staatehaaltoje maahta böötedidh dam gie vihtiestamme mierien åvtelen ij stillemem fulkh § 75 mietie. Jis vielie goh 6 askh vaaseme mænngan stilleme vadtasovvi, dellie dñhte gie böötem åådtjeme, edtja nuepiem åadtjodh lahtesinie bætiedh åvtelen bööte vadtasåvva. Bööte edtja bievnedh njoelkedassi bijre mubpene lihhtsesne, jñh edtja dan gãhkese gåarede soptsesovvedh disse man vööste böötedimmie lea faamosne.

Dñhte gñen vööste böötedimmie lea, maahta reaktåamhtesem staaten vööste tseegkedh juktie böötedimmiem pryövedh. Jis ij reaktåamhtesem tseegkh eannan 60 biejjieh bieljelimmien mænngan, böötedimmie seamma konsekvensem åådtje goh dåapmoe riektesne, jñh maahta dåapmoej njoelkedassi mietie illesovvedh. Båtsoeståvroe jallh staatehaaltoje maahta mieriem guhkiedidh. Ij gåaredh bööth laejhtedh.

§ 79. *Noerhkemeråajvarimmie*

Båatsoeståvroe jallh staatehaaltoje maahta, jis ij leah krievenassen § 75 mietie fulkeme, jñh jeatjah rāajvarimmieh eah maereles vāājnh, nænnoestimmie darjodh noerhkemerāajvarimmien bijre. Nænnoestimmie noerhkemerāajvarimmien bijre maahta ārrodh

1. daerpies barkoe jñh gñehtjedimmie dorjesāvva juktie krievenassem tjöönghkemen, raerhkemen, mñerhkesjimmien, sietemen jñh ryöknemen bijre bovtseste tjñrrehtidh
2. bovtsh leekedidh dej veajkoej ij leah gāaradamme sietemem tjñrrehtidh
3. giehpietimmie bovtselāhkoste aktene sijtebielesne
4. luhpehts tseegkeme hæhtjoeh, giedtieh jallh tseegkeldahkh ryjvestidh.

Båatsoeståvroe maahta sov faamoem nænnoestimmieh noerhkemerāajvarimmiej bijre darjodh voestes lihtsen mietie nr. 1 jñh 2 Laanteburriedirektoraatese vedtedh.

Nænnoestimmie voestes lihtsen mietie lea noerhkemevāarome noerhkemeillemelaaken 13. kapihtelen²⁰ mietie. Nænnoestimmieh illesuvvieh noerhkemeillemelaaken § 13-14²¹ mietie. Båatsoeståvroe jñh staatehaaltoje maahta noerhkemeillemem krïevedh. Maahta nænnoestimmieh voestes lihtsen mietie nr. 1 tjñrrehtidh bieleden daerpies aamhtesem buektedh noerhkemefaamojde.

Båatsoeburrie edtja maaksoeh rāajvarimmiej āvteste daan paragraafen mietie maeksedh, jñh lea noerhkemevāarome āaside.

§ 80. *Bysvehtsdïedte*

Meadtoe daehtie laakeste jallh mieriedimmijste, krïevenassijste, nærhtoemijstie jallh jeatjah njoelkedassijste mah vadtasovveme, jallh mejtie laaken mietie tjāadtjoehtamme, böötine bysvoe jis meadtoe ij naan striengkiesābpoe bysvehtsnjoelkedassen nualan bāetieh. Maahta bysvedh ov-tsåatskeles meadtoen āvteste.

Kapihtele 12. Bovtsegiedtie Soemen vööste jñh vielie.

§ 81. *Bovtsegiedtiekonvensjovne 2014*

Konvensjovne goeven 9.b. 2014²² Soemen jñh Nöörjen gaskesne tseegkemen jñh gorredimmien bijre bovtsegiedtijste, jñh jeatjah rāajvarimmijste mah edtijeh heerredidh bovtsh mubpien rñjhken dajven sijse bāetieh faamoem ātna goh nöörjen laake. Departemeente vihteste mah orgaanh nöörjen bielesne mah edtijeh faamoem tjñrrehtidh konvensjovnen mietie artihkelh 5, 6, 7, 8, 9, 10 12, 15, 16, 16 jñh 18.

Jis akte nöörjen bāatsoeburrie eanghkoen jallh ov-tsåatskeles lea fāantoe ihke sov bovtsh soemen dajven sijse bāetieh, nöörjen āejvieladtjh maehtieh regressem bāatsoeburrien luvnie syökedh maaksoen āvteste, maam dah leah soemen āejvieladtjide maakseme konvensjovnen mietie.

Kapihtele 13. Minngemes njoelkedassh

§ 82. *Mieriedimmieh*

Departemeente maahta veelebe mieriedimmieh vihtiestidh juktie daam laakem tjñrrehtidh, daan nuelesne ryöknemen bijre bovtzijste jñh gñehtjedimmien bijre bovtselāhkoste.

²⁰ Tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13

²¹ Tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14

²² Konvensjon 9. desember 2014 mellom Finland og Norge om oppføring og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak

§ 82 a. Mieriedimmie däärjoen bijre

Njoelkedassi mietie mejtie Stoorredigkie lea vihtiestamme, departemeente maahta mieriedimmieh vihtiestidh joekedimmien bijre, maaksoe-eaktoej bijre jñh bäästedemaaksoen bijre däärjoste båtsoelatjkoen mietie jallh plearoeh däärjoeh, daan nuelesne staeriedimmie bääjhtoeh maakseme däärjoste, jñh däärjoem bäästede hööltdh, jñh reenta krievenassine bäästedemaaksoen bijre.

Jis däärjoe vadtasovveme reaktavåaroeminie mieriedimmine voestes lihtsen mietie, jñh minngemes nænnoestimmie dorjesovveme bäästedemaaksoen bijre däärjoste, nænnoestimmie lea noerhkemevåarome åaside.

§ 83. Faamoeaalkove

Laake faamoem åådtje dehtie miereste Gånka muana. Seamma tñjjen ræjeste laake ruffien 9.b. 1978 nr. 49 båtsoen bijre heajhtasåvva.

Gånka maahta sertiestimmiennjoelkedassh vedtedh, daan nuelesne moenedh mennie mieresne njoelkedassh mah aarebi laaken mietie vadtasovveme edtjeh jærhkedh faamoem utnedh, jis eah dah daan laaken vööste strñjrh.

§ 84. Jarkelimmieh jeatjah laakine

Dan mieren ræjeste daate laake faamoem åådtje, daah jarkelimmieh dorjesuvvieh jeatjah laakine: – – –